

Stans naturtapet i Telemark gjennom en bærekraftig areal- og ressursforvaltning

Forslagsstiller: Bamble SV

NRKs nylige avsløring av det dramatiske naturtapet i Norge viser at kommuner bygger ned natur i raskt tempo. Denne hurtige naturnedbygginga skjer også i Telemark. I 2021 forplikta Norge seg til å verne 30 % av land- og havarealene innen 2030. For å innfri bærekraftmålene må vi både bevare og restaurere natur, og følge opp med konkrete tiltak regionalt og lokalt. Det akutte naturtapet krever at vi tar natur- og artsmangfoldskrisen på like stort alvor som klimakrisen. Disse krisene er tett sammenvevd, og forskere påpeker at det billigste klimatiltaket er å bevare natur da intakt natur fanger og lagrer karbon. Naturkrisen krever en helhetlig og bærekraftig arealforvaltning. Staten viser liten vilje til å styre kommuner i arealsaker, men anbefaler arealnøytralitet, dvs. utbygginger på «grå», allerede nedbygde areal istedenfor i natur. Et mål om arealnøytralitet skal være drivende for Telemark SV sin politikk. Kommunene trenger både bevisstgjøring rundt og bistand til å velge natur- og miljøvennlige løsninger i arealsaker. Telemark SV vil jobbe for å styrke regionale planer og verktøy for en helhetlig og bærekraftig samfunns- og arealutvikling. Fylkeskommunens målsetninger må følges av alle Telemarks kommuner, og fylkeskommunen må bidra med sin faglige kompetanse og veiledning inn i kommunenes planarbeid.

Telemark SV vil:

- innføre tiltak som gjør at Telemarks kommuner raskere innarbeider FNs bærekraftsmål i planarbeid og arealforvaltning.
- styrke arbeidet med ivaretagelse av natur, artsmangfold, matjord og kulturlandskap i Telemark.
- ha et mål om arealnøytralitet som bærende prinsipp i all arealforvaltning, og stimulere kommunene til å vedta og jobbe for arealnøytralitet ved informasjon og konkret veiledning og bistand.
- bruke/utarbeide arealregnskap og delplaner for naturmangfold i planarbeid og arealforvaltning.

- jobbe for at Telemarks kommuner benytter klima- og arealregnskap i sitt planarbeid, samt utarbeider en delplan for naturmangfold, og tilby kommunene faglig bistand i dette arbeidet.
- jobbe for at kommunene ved rullering av arealdelen av kommuneplanen har krav om å ta ut gamle reguleringsplaner som ikke er igangsatt, og at fylkeskommunen skal bidra med kompetanse og ressurser i dette arbeidet.
- sette et tak på hva en kommune kan ha i boligreserve ut ifra innbyggertall og areal, og tilsvarende sette en grense på arealet en kommune kan avsette til hytteutbygging.
- sette bevaring av naturmangfold og miljøhensyn foran utbyggerinteresser i planprosesser og arealforvaltning.
- være restriktive med salg av statlige og kommunale naturområder og stille strenge miljøutredningskrav ved ev. salg.
- styrke statsforvalterens innsigelsesmyndighet.
- styrke fylkeskommunens innsigelsesmulighet i miljø saker.
- prioritere midler til kartlegging og forvaltning av Telemarks naturtyper, arter og arealer.
- sikre leveområder for fylkets arter på land og i vann gjennom betydelig økt vern av hei-, kyst-, strand-, vann-, og skogsområder.
- jobbe for å redusere skader på natur og miljø ved utbygging av regulerte veistrekninger og kreve nedskalering og større vern av natur på veistrekninger som enda ikke er ferdig regulert.
- kjempe for å bevare strandlinjer, heiområder og grønne lunger i nærmiljøet.
- arbeide for innskjerping i dispensasjonspraksisen for bygging i 100-metersbeltet.
- styrke allemannsretten og sikre alles rett til å komme ut i naturen og utøve ulike former for friluftsliv.
- si nei til videre utbygging av vindkraft i inngrepsfri natur.
- si nei til alle kystnære bunnfaste og/eller flytende havvindanlegg i Telemark ut ifra hensyn til sårbare fuglearter og maritimt liv. Fuglelivet ved Telemarkskysten er spesielt rikt med flere fuglefredningsområder i nærheten (bl.a. Jomfruland, Mølen og Svenner fyr), og vår kyst er også et viktig område for trekkruiter over Skagerrak, og forskere, ornitologer og Birdlife advarer kraftig

i høringsuttalelser mot havvindanlegg nær Telemarks kyst av hensyn til sjøfuglers leve-, hekke-, og trekkeområder.

- ha strengere håndheving og regulering av motorisert ferdsel på sjøen og i vassdrag for å skjerme dyrelivet og arts mangfoldet langs kysten.
- restaurere ødelagt natur.